

ΜΟΝΟΗΜΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΜΟ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Σχολικό έτος: 2023-2024

**Υπεύθυνη εκπαιδευτικής δράσης:
Καραγιάννη Αγνή
Συνοδοί εκπαιδευτικοί- υπεύθυνοι
οργάνωσης:
Λάμαρη Ιλιάννα
Σωτηρίου Γεώργιος**

**Επιμέλεια κειμένων-φωτογραφιών
παρουσίασης:
Καραγιάννη Αγνή**

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΛΕΡΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

Με εκκίνηση τη διδασκαλία των Γλωσσικών Μαθημάτων (Νέα Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία) και στο πλαίσιο της διαθεματικής και βιωματικής προσέγγισης της Γλώσσας και του Πολιτισμού σχεδιάστηκε εκπαιδευτική δράση-επίσκεψη σε ένα από τα σημαντικότερα πολιτισμικά τοπία των Δωδεκανήσων, που εκτός των άλλων, ανήκει στα ΜΝΗΜΕΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ της UNESCO: στο νησί της Πάτμου.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Κατά το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής αυτής δράσης λήφθηκαν υπόψη βασικές παιδαγωγικές αρχές και σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις της βιωματικής, διερευνητικής και ανακαλυπτικής μάθησης, όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες είναι ενεργοί συμμετέχοντες στη μαθησιακή διαδικασία και αναλαμβάνουν την ευθύνη της μάθησής τους καλλιεργώντας ποικίλες δεξιότητες.

Ειδικότερα, μέσα από τη δια ζώσης επαφή με την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά, η μαθητική κοινότητα είχε τη δυνατότητα να κατανοήσει καλύτερα την έννοια της πολιτισμικής δημιουργίας (χειρόγραφα, μοναστηριακές βιβλιοθήκες, εκκλησιαστικά κειμήλια, μοναστηριακά αρχιτεκτονήματα).

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

Η εκδρομή πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 2 Νοεμβρίου 2023. Συμμετείχαν 28 μαθητές/μαθήτριες της Α' Λυκείου, 2 συνοδοί εκπαιδευτικοί Γενικής Παιδείας και μία συνοδός εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής.

Η μετακίνηση από τη Λέρο (λιμάνι Λακκίου) στην Πάτμο (Σκάλα Πάτμου) έγινε με πλοίο της γραμμής (Παναγία Σκιαδενή) και οι εσωτερικές μετακινήσεις στο νησί έγιναν με ναυλωμένο λεωφορείο τουριστικού πρακτορείου.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Η επίσκεψη στο Μουσείο της Μονής έγινε προγραμματισμένα (στις 11.00-11.30) με ξενάγηση στον χώρο από τον υπεύθυνο του μουσείου.

Στοχευμένα επισημάνθηκε η αξία μοναδικών χειρογράφων, που διασώζονται από την αρχαιότητα έως σήμερα, και εκτίθενται στις προθήκες του συγκεκριμένου μουσείου.

Η αναλυτική περιγραφή της πρακτικής διαμόρφωσης ενός αυτοκρατορικού Βυζαντινού χρυσόβουλου προκάλεσε το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών.

Η αναφορά στο μοναδικό έκθεμα του Πορφυρού Κώδικα και ο τρόπος συγγραφής με «πορφυρό» υλικό υπήρξε ένα ακόμη θέμα που συζητήθηκε στο μουσείο, αλλά και στη συνέχεια κατά την επίσκεψη στον χώρο της Βιβλιοθήκης της Μονής όπου φυλάσσονται πολύτιμα χειρόγραφα.

Εκτός από τα χειρόγραφα, τις περγαμηνές, τα χρυσόβουλα και τους κώδικες, έγινε αναφορά στα εκθέματα που αφορούν σε εικόνες αγιογραφίας, στην τεχνική και τεχνοτροπία τους, στην απόδοση των ασκητικών μορφών της Βυζαντινής Αγιογραφίας σε σχέση με την απόδοση των μορφών της Αγιογραφίας που αναπτύχθηκε στη Ρωσία ή στην Ιταλία.

Δεδομένης της πρότερης εμπειρίας και γνώσης των μαθητών και μαθητριών για τον Κρητικό ζωγράφο Δομίνικο Θεοτοκόπουλο, με αφορμή τόσο την παρακολούθηση εντός τάξης της ταινίας με τίτλο EL GRECO (σκηνοθεσία Γ. Σμαραγδή) την Παγκόσμια Ημέρα Κινηματογράφου όσο και συζήτησης για τη συμβολή του έργου του στην περίοδο της Κρητικής Αναγέννησης, υπήρξε ιδιαίτερη αναφορά στον πίνακα του Δομίνικου Θεοτοκόπουλου που φιλοξενείται σε κεντρική θέση στον χώρο του μουσείου.

Κατά τη διάρκεια της ξενάγησης, είχε ζητηθεί από τους μαθητές και τις μαθήτριες να κρατούν σημειώσεις σε ό,τι τους προκαλούσε το ενδιαφέρον ώστε- μετά την επίσκεψη-να ακολουθήσει η σχετική ανατροφοδότηση. Ορισμένα άτομα ανταποκρίθηκαν σε αυτό.

Οι συνοδοί
εκπαιδευτικοί
συνέβαλλαν στην
ομαλή εξέλιξη της
ξενάγησης...

...έδιναν διευκρινήσεις
σε ερωτήσεις των
μαθητών και
μαθητριών.

ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΕΠΙ ΤΟΠΙΑ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΤΜΟΥ: ΙΔΡΥΣΗ, ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ, ΔΟΜΗΣΗ, ΑΓΙΟΓΡΑΦΗΣΗ

Κατά την έξοδο από το μουσείο, ανέλαβε την αναλυτική παρουσίαση της ίδρυσης και της ιστορίας της Μονής ένας ήδη καταξιωμένος επιστήμονας, με βαθιά γνώση της τοπικής ιστορίας και του πολιτισμού των μοναστηριακών κτισμάτων και θησαυρών της Πάτμου, ο κύριος Ματθαίος Μελιανός, πρώην Σχολάρχης της Πατμιάδας Σχολής.

Η παρουσία του κυρίου Ματθαίου Μελιανού, με τον οποίο είχε κάνει ήδη προσωπική επικοινωνία ο εκπαιδευτικός κ. Σωτηρίου και είχε εξασφαλίσει τόσο την ξενάγηση στο καθολικό της Μονής όσο και την είσοδο μας στα άδυτα της Βιβλιοθήκης, ήταν τιμητική για εμάς. Ήταν έκδηλο το ενδιαφέρον που έδειξε προς τους μαθητές και τις μαθήτριάς μας αλληλεπιδρώντας δημιουργικά μαζί τους, αλλά και η διάθεσή του να επεκτείνει τις συζητήσεις απαντώντας σε απορίες ή δίνοντας περαιτέρω πληροφορίες, καθώς όλοι και όλες ανεξαιρέτως παρακολούθησαν με προσοχή.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΑ ΑΔΥΤΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ: ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ ΑΜΥΘΗΤΗΣ ΑΞΙΑΣ

Με ειδική άδεια από τον Ηγούμενο της Μονής, αλλά και με τη διαβεβαίωση των συνοδών εκπαιδευτικών για πλήρη συμμόρφωση της μαθητικής κοινότητας στους κανόνες προστασίας του χώρου, επιτεύχθηκε η είσοδος μας στην μοναδικής πολιτισμικής αξίας και επιστημονικού ενδιαφέροντος Βιβλιοθήκη της Μονής.

Επίσης, επιλεκτικά επιτράπηκε χωρίς φλας η λήψη ορισμένων φωτογραφιών ως ανάμνηση αυτής της μοναδικής εμπειρίας.

Θαυμάσαμε, στην πρώτη αίθουσα, την
προσωπογραφία του αυτοκράτορα
Ιουστινιανού και στην δεύτερη κεντρική
αίθουσα είδαμε τον χώρο εργασίας
των ερευνητών, που ύστερα από ειδική
άδεια επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη.

Η είσοδος έγινε τμηματικά στον χώρο.

Ακολουθήσε αναλυτική αναφορά στη λειτουργία της Βιβλιοθήκης (η οποία δεν είναι προσβάσιμη στο κοινό, παρά μόνο σε ειδικούς μελετητές με ειδική άδεια) και στα πολύτιμα έγγραφα, βιβλία, κοντάκια, χειρόγραφα, στη συντήρησή τους αλλά και στις συνθήκες διατήρησης αυτών των πολύτιμων εγγράφων.

Έγινε, επίσης, εκτενής περιγραφή στον τρόπο μελέτης και στα μέσα (ειδικά μηχανήματα με υπέρυθρες ακτίνες) που χρησιμοποιούν ειδικοί επιστήμονες και μελετητές χειρογράφων, ειδικά Παλαιογράφοι.

Η προγραμματισμένη δεκάλεπτη επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη διήρκεσε τελικά σχεδόν μια ώρα, καθώς το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών ήταν έντονο. Πολλά άτομα εισήλθαν εκ νέου για να απολαύσουν τον χώρο, που ομολογουμένως προκαλούσε δέος.

Η φιλοσοφία των εκπαιδευτικών δράσεων είναι η καλλιέργεια δεξιοτήτων και η αλληλεπίδραση της ομάδας. Κάθε εκπαιδευτική δράση, όπως αποδείχτηκε και στην συγκεκριμένη εκπαιδευτική επίσκεψη, ενδυναμώνει τη μαθητική ομάδα και δημιουργεί νέες σχέσεις εμπιστοσύνης και επικοινωνίας μαθητών-μαθητριών-εκπαιδευτικών...**μέσα από τα μονοπάτια της γνώσης!**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΑΥΛΕΙΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΜΙΑΔΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΧΟΛΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΑΤΜΙΑΔΑΣ

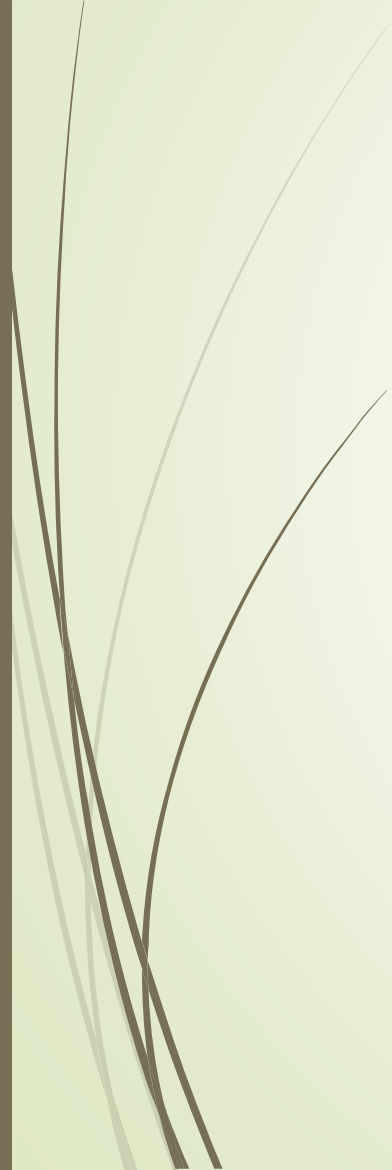
Μετά την εκτενή ξενάγηση στη Μονή, μεταφερθήκαμε στον χώρο του Σπηλαιίου της Αποκάλυψης, όπου –δυστυχώς- η είσοδος ήταν κλειστή (αν και ήμασταν στον χώρο εντός του ωραρίου επίσκεψης). Παρόλα αυτά, οι μαθητές και μαθήτριες περιπλανήθηκαν στον πλακόστρωτο αύλειο χώρο και απόλαυσαν την πανοραμική θέα του νησιού.

Στη συνέχεια, σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο (εξωτερικός χώρος εκδηλώσεων), μας υποδέχτηκε ο νυν Σχολάρχης της Πατριάδας Σχολής, κύριος Χρήστος Μιχαλόπουλος, και μας ανέφερε την ιστορία της Σχολής και το Πρόγραμμα Σπουδών. Η προγραμματισμένη επίσκεψη στο εσωτερικό της Σχολής δεν πραγματοποιήθηκε λόγω έκτακτων τεχνικών εργασιών, που δυσχέραιναν την ασφαλή περιήγηση στους χώρους της.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΣΕ ΕΝΑ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ...

...ΣΠΗΛΑΙΟ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ- ΧΩΡΑ-ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΙ- ΓΡΟΙΚΟΣ-ΣΚΑΛΑ ΠΑΤΜΟΥ

Ακολούθησε μια σύντομη οδική περιήγηση (25 λεπτών) στο ανατολικό μέρος του νησιού, όπου δόθηκε η δυνατότητα στους μαθητές και στις μαθήτριες να απολαύσουν πανοραμικά τη θέα του λιμανιού και του οικισμού (Σκάλα Πάτμου), να δουν εκ νέου τη Χώρα με τις μοναστηριακές εγκαταστάσεις, την περιοχή με τους Ανεμόμυλους, τον μαγευτικό όρμο δίπλα στον Γροικό και να χαρούν την παραλιακή διαδρομή μέχρι τη Σκάλα Πάτμου.

ΠΡΟΧΕΙΡΟ ΓΕΥΜΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Ακολούθησε χαλάρωση σε χώρο εστιατορίου, όπου είχε ήδη προγραμματιστεί πρόχειρο γεύμα (εντός του συνολικού κόστους της εκδρομής).

Μετά το γεύμα, οι μαθητές και οι μαθήτριες είχαν ελεύθερο χρόνο (16.00-18.00) να περιπλανηθούν στη Σκάλα Πάτμου, με γενική επίβλεψη των συνοδών καθηγητών, μέχρι την αναχώρηση με το πλοίο της γραμμής.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε από καρδιάς τους ανθρώπους που με τη θετική τους πρόθεση, τη διάθεση συνεργασίας και την εμπιστοσύνη που μας έδειξαν, συνέβαλλαν στην επιτυχή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής δράσης και στην επικοινωνιακή εμπειρία των συμμετεχόντων:

τον Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Πάτμου,
τον Σχολάρχη της Πατριάδας Σχολής κ. Μιχαλόπουλο,
τον υπεύθυνο του Μουσείου της Μονής.

Ειδική ευχαριστία για τη φιλοξενία του κ. Ματθαίου Μελιανού, πρώην Σχολάρχη της Πατριάδας Σχολής, που μας μύησε στα «άδυτα» της μοναστηριακής Βιβλιοθήκης και μας ταξίδεψε στον χρόνο...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΗΣ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΨΟΓΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ, ΤΗΝ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ, ΤΟΝ ΣΕΒΑΣΜΟ ΠΟΥ ΕΔΕΙΞΑΝ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ, ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΣΗΜΟ ΞΕΝΑΓΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟ ΜΑΣ.

Επίσης, ευχαριστούμε τη Διευθύντρια της σχολικής μονάδας, κα Μυλωνά, για την άμεση θετική ανταπόκρισή της στο αίτημά μας για πραγματοποίηση της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής επίσκεψης.

Τέλος, ευχαριστούμε την Πρόεδρο του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, κα Ασβεστά, για τη συμβολή της στην ασφαλή μετακίνηση των μαθητών και μαθητριών με ναυλωμένο τουριστικό λεωφορείο στο νησί της Πάτμου.

Υπεύθυνη-αρχηγός εκπαιδευτικής επίσκεψης:

Καραγιάννη Αγνή, Φιλολόγος ΓΕΛ ΛΕΡΟΥ

Συνοδοί εκπαιδευτικοί: Λάμαρη Ιλιάννα (Φιλολόγος Ε.Α, ΓΕΛ ΛΕΡΟΥ)
Σωτηρίου Γεώργιος (Μαθηματικός, ΓΕΛ ΛΕΡΟΥ)